

Dizlerinde Rahatsızlığı Olanların Sandalyede Namaz Kılması Caiz Midir?

22 Nisan 2025

Dinimizde sorumluluklar kulun gücüne göre belirlenmiş (el-Bakara, 2/286), gücü aşan durumlar için kolaylaştırma ilkesi getirilmiştir. (el-Bakara, 2/185) Namazın rükünlerinden herhangi birini yerine getirmeye engel olan rahatsızlıklar da kolaylaştırma sebebi sayılmıştır. (Buhârî, Taksîru's-salât, 19 [1117]; bk. Ebû Dâvûd, Salât, 176 [948]) Buna göre namazı normal şekli ile ayakta kılmaya gücü yetmeyen kimse için asıl olan, namazını oturarak kılmaktır. Böyle bir kişi namazını kendi durumuna göre diz çökerek veya bağdaş kurarak yahut ayaklarını yana ya da kibleye doğru uzatarak kılar. Nitekim Hz.

Peygamber (s.a.s.), nasıl namaz kılacağını soran hasta bir sahabîye, "Namazı ayakta kıl, güç yetiremezsen oturarak kıl, buna da güç yetiremezsen yan üzere yaslanarak kıl." (Buhârî, Taksîru's-salât, 19 [1117]) buyurmuştur. Buna göre ayakta durabilen ve yere oturabildiği hâlde secde edemeyen kimse namaza ayakta başlar, rükûdan sonra yere oturarak secdeleri îmâ ile yapar. Ayakta durabildiği hâlde oturduktan sonra ayağa kalkamayan kişi namaza ayakta başlar, secdeden sonra namazını oturarak tamamlar.

Başı ile îmâ etmeye gücü yetmeyen kimse Hanefîlere göre namazını kazaya bırakır; gözleri, kaşları veya kalbiyle îmâ ederek namaz kılamaz. (Merğînânî, el-Hidâye, 1/77; Mevsilî, el-İhtiyâr, 1/77) Ayakta durmaya ve rükû yapmaya gücü yettiği hâlde yere oturamayan kimse namaza ayakta başlar, rükûdan sonra secdeyi tabure ve benzeri bir şey üzerine oturarak îmâ ile eda eder. Ayakta durmaya gücü yetmeyen, ayaklarını yana veya kibleye uzatarak da olsa yere oturamayan kimse namazı tabure, sandalye ve benzeri bir şey üzerine oturarak kılar, rükû ve secdeleri îmâ ile yerine getirir. Unutulmamalıdır ki kişi rabbine ibadet ederken hem özde samimi olmalı hem de dinin belirlediği şekil şartlarını tam olarak yerine getirmeye özen göstermelidir.

Bu sebeple namazını tabure, sandalye ve benzeri şeyler üzerinde kılan müminin ileri sürdüğü mazeretler, kendisini vicdanen rahatlatacak boyutta olmalıdır. Namazı aslî şekline uygun olarak kılmaya engel olmayacak derecedeki rahatsızlıklar meşru mazeret olarak görülmemelidir. Öte yandan üzerinde namaz kılmak amacı ile camilerde sıralar hâlinde sabit oturakların yapılmasının, cami doku ve kültürüyle bağdaşmayacağı da bilinmelidir.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 257